

Предложена решења Министарства правде у Нацрту предлога измене Устава у домену судства су таква да струка закључује како је боље да се Устав не мења у том сегменту него да се мења тако да умањује достигнути ниво независности судства у Србији, изјавила је данас председница Друштва судија Србије (ДСС) Снежана Бјелогрлић.

Она је на онлајн конференцији „Положај судства у систему поделе власти“, у организацији Друштва судија Србије и Немачке фондације за међународну правну сарадњу (ИРЗ) истакла да се током припрема Нацрта предлога „искристалисала намера извршне власти да судство путем других механизма потчини политичком делу власти уместо да га деполитизује“.

Бјелогрлић је оценила да је прокламован став да се независности судства даје превелик значај уместо да се јача одговорност и ефикасност.

Она је додала и да је судству замерено да га карактерише „цеховска затвореност“ и да се јавности наметала слика како су у реалном животу судије недодирљиве, због чега грађане „нема ко да брани од судија“ и да је неопходно, преко народних посланика, увести екстерну контролу судске власти.

Политички саветник Амбасаде Немачке у Београду Даниел Мосени указао је да су планиране реформе правосуђа у Србији важан елемент процеса приступања Европској унији (ЕУ) и позитиван корак након што неколико година није било никаквих промена.

Он је рекао да је „из угла“ Немачке пресудно да код реформе правосуђа у обзир буду узети предлози струковних удружења и невладиних организација, пре свега оних која су изразила сумњу у погледу садржаја реформи, међу које спада и Друштво судија Србије.

Мосени је оценио да ће само уз широке консултације реформа правосуђа бити прихваћена колико је то друштву неопходно и додао да „колико год сви желимо да убрзамо преговоре приступању ЕУ, актуелно интензивирање реформе не сме да буде на уштрб квалитета и неопходних консултација“.

Председник Врховног суда Хрватске Ђуро Сеса истакао је да удружења судија имају исти интерес као и друштво, да се боре за независност и самосталност судске власти, и да та удружења нису непријатељи другим двама гранама власти.

Он је рекао да законодавна и извршна власт не би смеле да ограничавају постигнут ниво независности судске власти јер тако „шаљу лошу поруку јавности“ и урушавају однос поверења између судске власти и јавности.

Сеса је оценио да је тај однос у Хрватској „трајно и тешко нарушен, и врло тешко га је успоставити“ уз опсаку да друге две гране власти у томе „баш и не помажу“, а „верује да је такво стање и у Србији“.

Он је рекао да у „борби која предстоји судијама и судској власти“ један од врло важних актера „мора да буде међународна заједница“.

Судија Управног суда Никола Китаровић рекао је да у раду Високог савета судства (ВСС) постоје многобројни проблеми, „пре свега у ефикасности“ и упозорио да је ВСС „једини орган у коме се смањује број запослених“.

Он је оценио да је тренутна попуњеност административне канцеларије 57 одсто, при чему је попуњеност радних места са високом стручном спремом свега 20 одсто.

Китаровић је рекао да због тога председник и чланови ВСС не могу адекватно да одговоре својој уставној обавези успостављања и очувања владавине права тако што ће обезбедити самосталност, независност и одговорности судова и судија.

Председница Баварског удружења судија Андреа Тиц рекла је да у многим државама нема независности судија, бар не у пуном обиму, и да извршна власт мање или више прикривено покушава да утиче на правосуђе не би ли, на пример, „неомиљене“ судије истиснула са функције.

Она је рекла да је независност судија у Немачкој зајамчена уставом и да је нормирано да су судије подређене једино закону.

Тиц је нагласила да судије у Немачкој не могу да буду отпуштене, смењене или премештене на неко друго место изузев у оквиру стриктних законских одредби и да се, у складу са немачким законом о судијама, арбитражи подвргавају службеном надзору само у мери у којој то не утиче на њихову независност.

Судији у Немачкој, навела је, не може да се пропише где ће да ради, да ли у суду, у својој канцеларији или код куће, или на неком другом месту, изузев када због рочишта морају да буду у суду.

(Фонет)